ДО
МИНИСТЪРА НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
Г-ЖА ЗОРНИЦА РУСИНОВА

Изх. № 04 – 03 - 57/09.08.2016 г.

Относно: Незаконосъобразното и безпринципно отхвърляне на текстове, уреждащи колективното договаряне в ЗИД на ЗДСл, предложени от Министерския съвет в законопроект № 502-01-76, внесен в НС на 11.09.2015г., при окончателното приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, обн. ДВ, бр.57 от 22.07.2016 г.

УВАЖАЕМА Г-ЖО МИНИСТЪР,

В ДВ,бр.57/22.07.2016г. е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител. Той е резултат от обединен, общ проект, съставен от няколко законопроекта.[1] Сред тях са и два законопроекта, внесени в НС от Министерския съвет на Р България.

Първият от тях е № 502-01-76, внесен от Министерски съвет в НС на 11.09.2015г.

Законопроектът отговаря на изискванията на няколко международни акта, свързани с правото на стачка и колективно договаряне.

Той е изготвен и във връзка с подадена до Съвета на Европа колективна жалба (вх. № в СЕ №32/2005 г.) от КНСБ, КТ "Подкрепа" и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП) срещу Р България по повод приложението на чл.6,ал.4 от Европейската социална харта (ревизирана).

Това обстоятелство изрично е посочено в съпровождащия законопроекта доклад на министър Калфин до МС (приложение №1).

Тоест идеята на законопроекта бе да отговори на висящото производство по въпросната жалба, както и въобще да въведе практиката на

[1] Приетите на първо гласуване на 10 февруари 2016 г. и 6 април 2016 г. на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, № 554-01-60, внесен от Димитър Танев Танев и група народни представители на 26.03.2015 г., законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, № 554-01-94, внесен от Мая Божидарова Манолова и група народни представители на 15.05.2015 г., законопроект за изменение на Закона за държавния служител, № 554-01-148, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители на 31.07.2015 г., законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, № 502-01-76, внесен от Министерски съвет на 11.09.2015 г. и законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, № 602-01-11, внесен от Министерски съвет на 21.03.2016 г.

колективното договаряне в държавната администрация съгласно посочения чл.6 от ЕСХ (ревизирана), и приетата междувременно Харта на основните права на Европейския съюз, (неотделима част от Лисабонския договор, 2007г.) в частта й за колектнивните права и колективното договаряне.

Държим да отбележим, че с Протокол № 13 от 23.07.2015г. **НСТС единодушно е подкрепил законопроекта.**

Той беше внесен под посочения номер в НС и приет на първо четене от Народното събрание. Впоследствие поради обстоятелството, че бяха внесени нови законопроекти, от отделни народни представители, и втори такъв от МС, приемането му се забави, и се стигна до обединяването на всички законопроекти за изменение и допълнение на ЗДСл в един общ.

На 29.06.2016 г. Комисията по правни въпроси към 43-тото Народно събрание проведе поредното си заседание. Като точка № 3 от Дневния ред бе обсъждан за второ гласуване общ законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (№ 653-03-36/2016г.).

По време на заседанието, неясно по какви причини и защо, в доклада на работната група от експерти, подготвящи доклада за второ гласуване в Комисията, се предлага редакция на §23, който всъщност става §24.

От съдържанието на §23, чрез преобразуването му в §24 са **изключени, премахнати предлаганите в законопроект** № 502-01-76, внесен от Министерски съвет на 11.09.2015г. текстове (от чл.46а до чл. 46и в състава на ЗДСл), уреждащи сключване на колективен договор, неговото вписване, влизане в сила и времетраене, изменение, преговори и т. н., т.е. предлаганите от МС нови текстове.

Същевременно и вместо тях с отпадането им се предлага създаването на нов чл.46а, озаглавен **„Сътрудничество със синдикалните организации**". Това е направено, без да се оповести кой народен представител или кой член на комисията се ангажира с промяната в §23 от законопроекта на МС и създаването на новия §24. Няма допълнителна информация и към присъстващите в залата членове на комисията и гости, (представители на държавни институции, вкл. Министерството на труда, както и представител на КНСБ).

В предложения и оповестен доклад за второ четене в комисията няма данни в тази посока. Няма яснота дали промяната е плод на предложение на отделен народен представител по реда на чл.80, ал.1 ПОДНС. По наше мнение не е налице и основанието по чл.80, ал.4, т.2 от ПОДНС, тъй като по време на обсъжданията в комисията не е направено нито едно изказване от член на комисията в посока на промяната в §23.

Поради тази причина според нас е налице нарушение на чл. 81, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. Още по-малко можем да мислим за редакционна поправка по смисъла на посочената алинея, (изречение второ). Съгласно чл.81, ал.2 ПОДНС при второто

гласуване се обсъждат само предложения на народни представители, постъпили по реда на чл.80, **както и предложения на водещата комисия, включени в доклада й.**

Но и двете основания не са налице! Както вече отбелязахме, на проведеното на 29.06.2016 г. заседание на Комисията по правни въпроси липсваше дискусия по текстовете, уреждащи колективното договаряне в държавната администрация, както и по записания в доклада текст на нов чл. 46а. Липсваше каквато и да е аргументация на решението на народните представители за отпадане на текстовете за колективното договаряне.

Горните наши изводи са предмет на отделно писмо до председателя на Народното събрание, г-жа Ц.Цачева.

Отделен проблем е, че разпоредбите и на трите алинеи на новия чл.46а ЗДСЛ повдигат редица въпроси, които ще се отразят негативно спрямо идеите на чл.6 от Европейската социална харта (ревизирана) и на Хартата на основните права на Европейския съюз, (неотделима част от Лисабонския договор, 2007г.) в частта й за колектнивните права и колективното договаряне. Нещо повече - те не отговарят на въпроса, който е в основата на отпадналите текстове от §23 от проекта на Министерския съвет - **относно приложимостта на чл.6 от ЕСХ (ревизирана**).

В крайна сметка и в заключение, по наше мнение неоснователно, без аргументи и в нарушение на ПОДНС, текстовете за колективното договаряне, заложени в проекта на ЗИД на ЗДСЛ на МС, (споменатия по-горе), отпадат, а новият текст е приет без да са налице основанията, предвидени в ПОДНС. Впрочем второто лесно може да бъде констатирано при съпоставката между първоначалния доклад за второ гласуване в Комисията, Докладът на работната група за второ гласуване в Комисията, и Стенограмата от проведеното на 29.06.2016 г. заседание на Комисията по правни въпроси **(Протокол № 74 от 29 .06. 2016 г.).**

Съществено е да се отбележи, че по законопроектите, обединени в общ законопроект, който е предмет на обсъждане, като т.3 от Дневния ред на заседанието, КНСБ е дала своите становища в Националния съвет за тристранно сътрудничество. Тези законопроекти вече са били обсъждани в тристранния орган за сътрудничество.Тоест факт е**,** че без никакви аргументи общото становище на работодатели, синдикати и държава, в лицето на МС, изразено в **НСТС, е пренебрегнато**. А то е резултат и от заведения колективен иск до Съвета на Европа, по който има решение на Европейския комитет по социални права (ЕКСП) към Съвета на Европа.[2]

[2] През 2005г. КНСБ, КТ„Подкрепа" и Европейската конфедерация на профсъюзите подадоха колективен иск до Съвета на Европа срещу Република България относно нарушение по прилагането на чл.6, §4 от ЕСХ (ревизирана). Искът беше заведен с № 32/2005 г. и впоследствие уважен от Европейският Комитет за Социални права (ЕКСП) и даде мнение до Съвета на министритепотвърждаващо всички искания.

Усилията на трите подали колективната жалба субекта, бяха намерили отражение в законопроекта на МС, респ. във въпросния §23 от ЗИД на ЗДСл. С един замах, на нечие перо, по отношение на колективното трудово договаряне, обект на чл.6 ЕСХ (ревизирана), те бяха зачеркнати.

Това обстоятелство ще ни принуди отново, (по пътя на колективна жалба), да поставим въпроса пред Съвета на Европа, този път за неспазване на основния текст на чл.6 ЕСХ (ревизирана) за правото на колективно договаряне на държавните служители.

В заключение очакваме от Вас да инициирате отново включването на отпадналите текстове за колективното договаряне в ЗДСл. Както посочихме приетият чл.46а ЗДСл не отговаря на изискванията на чл.6 от ЕСХ.

Приложение: Доклад на ексминистъра Калфин по проект на Закон за изменение и допълнение на ЗДСл.

ЧХ/ВМ/ТТ

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ,
ПРЕЗИДЕНТ НА КНСБ

Впоследствие предмета на спора беше отнесен до Съвета на министрите, който в продължени на около 5-6 години отправяше запитвания към българската държава за това какви мерки и действия е предприела, и какво предстои да предприеме. В резултата натиска на синдикатите в България въпросите от жалбата по отношение правото на стачка в секторите здравеопазване, енергетика и телекомуникации намериха задоволителни законодателни решения. Все още не са решени докрай въпросите свързани с правото на стачка за железопътния транспорт.

Не бяха решени и въпросите свързани с правото на стачка на държавните служители, чиито отношения се уреждат от Закона за държавния служител, а не от Кодекса на труда.

По този въпрос от жалбата от момента до подаването ѝ всички български правителства прилагаха един и същи прийом - изпращаха становище/уведомяваха Съвета на Министрите, за всяка годишна среща на този орган на СЕ, който съгласно ЕСХ (ревизирана) следва да се произнесе окончателно, че са предприели действия и, че проблемът с правото на колективно договоряне и правото на ефективна стачка на държавните служиели ще бъде решен.

Едва през 2015 г. настоящото правителство **внесе** законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, чрез който се урежда, както правото на стачка, така и на колективно договаряне.